

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na doma računata se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne pet-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Državni zbor.

(Obstrukcija se nadaljuje. — Prvo nasilstvo in konflikt s predsednikom Fuchsom.)

V včerajšnji seji je nemška levica krepko podprla češko obstrukcijo, tako, da se tej štiri ure ni bilo treba ganiti in vendar ni prišla zbornica niti do dnevnega reda. Levičarji so namreč podali dolgo vrsto interpelacij, ki so se vse v smislu opravnika morale dobesedno prečitati. To čitanje je trajalo štiri ure. Mej drugimi interpelacijami sta bili podani tudi dve, ki se nanašata na izgrede na dunajskem vseučilišču. Krščanski socialisti so vprašali, če hoče vlada štiti glave klerikalnih visokosolcev, nemški nacionalci pa, če hoče štiti navado, da smejo gotove dijaške znake nositi samo dijaki, ki se sabljajo.

Ko je bilo čitanje interpelacij končano, je vprašal dr. Foit predsedstvo, kakega mnenja da je glede postopanja podpredsednika dr. Žačka, ki je zadnje sejo radi nesklepnosti zaključil. Foit se je levičarjem zahvalil, da so v zadnji seji s svojo odsotnostjo, včeraj pa z neštevilnimi svojimi interpelacijami pospešili obstrukcijo in potem z ozirom na nejednost meje člani predsedstva glede pravilnosti Žačkovega postopanja izjavil, da smatrajo Čehi Žačkovo odredbo, da se seja zaključi, kakor hitro zbornica ni sklepčna, za popolnoma pravilno.

Predsednik Fuchs je odgovoril, da on ni tistega mnenja kakor Žaček. Po njegovi sodbi bi Žaček ne bil smel seje zaključiti, nego jo le za četrt ure pretrgati, potem pa jo nadaljevati, če bi bila zbornica sklepčna. (Posl. Maštalka: Vi bi bili najbrž fijakarje razposlali.)

Na to so je reasumiralo glasovanje o nekem češkem predlogu, pri katerem v zadnji seji zbornica ni bila sklepčna.

Pri naznanilu došlih peticij je Doležal zahteval, naj se o jedni izmed njih dvakrat glasuje. Pri tem glasovanju je bilo oddanih samo 93 glasov. Vsi so bili oddani proti predlogi, a glasovanje ni veljavno, ker je zbornica šele tedaj sklepčna, če je navzočih 100 poslancev. Predsednik je izjavil, da pretrga sejo za pol ure. Levica je

temu kršenju opravnika viharno ploskala, tista levica, ki je toliko vpila, češ, da se je proti nji kršil opravnik. Maštalka: Gospod predsednik, to je nezakonito, Šileny: To ne gre: Maštalka: To je nasilstvo! Mi ne pripustimo, da se seja zopet začne!

Predsednik Fuchs se ni udal in pretrgal sejo.

Ob 1/7 je predsednik zopet pozvonil. V zbornici je bilo malo poslancev. Fuchs je otvoril sejo, dasi ni bilo 100 poslancev v zbornici. Ker je tako kršil opravnik, prihiteli so Čehi s hodnikov v zbornico in odločno protestovali. Zdaj je dal predsednik prešteti navzočne poslance in zdaj je bila zbornica seveda sklepčna, ker s Čehi in Jugoslavani vred je bilo v zbornici 123 poslancev.

Dr. Pacak je obsodil predsednikovo postopanje, in dokazal, da nasprotuje jasni določbi § 47. opravnika, kateri ukazuje, da se mora seja takoj zaključiti, čim postane zbornica nesklepnost, ter dalje, da se je, kakor je razvidno iz stenografskih zapisnikov, doslej vedno tako postopalo. Dejal je, da so Čehi doslej mirno in dostojno obstruirali, a če se bo kršil opravnik, da bodo tudi oni drugače nastopili. Končno je zahteval, naj predsednik takoj zaključi sejo.

Predsednik Fuchs je rekel, da seje ne zaključi, ker ni Pacakovega nazora. Podpiral je to s tem, da Čehi niso prej sami glasovali za svoj predlog nego se oddaljili, vsled česar je postala zbornica nesklepnost. Toda ko je oznanil izid glasovanja je bila zbornica zopet sklepčna, kajti v tem so se Čehi vrnili.

Fuchsovimi zavijanjem so Čehi hrupno ugovarjali in nastal je velik vihar. Čehi so Fuchsu očitali zvižčnost in sofistiko, dočim je Fuchs dejal da ne bo nikdar obstrukcije podpiral.

Dr. Herold je v daljšem govoru dokazal, da Fuchs nima prav. Očitno je, da je Fuchs, četudi morda vsled družih uplivov (Březnovsky: Jaworski!), poskusil obstrukcijo zadušiti potom kršenja opravnika. Fuchs je rekel, da ne bo podpiral

obstrukcije, a s tem, kar je storil, jo je podprl in tako postal prezident obstrukcije.

Predsednik se je naposled udal. Skušal je še enkrat opravičiti svoje postopanje potem pa zaključil sejo.

Prihodnjo sejo je naznanil za danes, toda Čehi so ugovarjali in zahtevali, da se mora prihodnja seja po določbi § 45. državnozbornskega opravnika vsem poslancom pisмено naznaniti.

Prvi poskus, z zvižčajo in nasilstvom preprečiti češko obstrukcijo, se je torej ponovno, a pokazal je, kako prazno in lažljivo je besedičenje nemških strank, da bodo pobijali češko obstrukcijo samo z zakonito dopustnimi sredstvi.

Učiteljске zahteve.

(Govor posl. Višnikarja v deželnem zboru kranjskem povodom raznih peticij za izboljšanje materialnih in pravnih razmer kranjskega učiteljstva.)

(Konec.)

Finančni odsek se tudi glede te točke za sedaj ozirajoč se na neugodno in negotovo finančno stanje, ni mogel odločiti predlagati primerne zvižanja.

Plače provizoričnih učiteljev in učiteljske so res pičle, a pomisliti je, da začetniki niso nikjer dobro plačani, in da se tudi avskultanti, suplenti in praktikanti raznih uradov v tem oziru ne morejo zavidati, in da morajo mnogokrat dolgo časa brezplačno služiti. Tudi stanovanj ali stannarin ne dobivajo ti uslužbenci.

Skupna potrebščina pri normalnošolskem zakladu znaša leta 1900. po proračunu finančnega odseka 935.866 K, pri pokojninskem zakladu po odbitku tega, kar učiteljstvo plačuje, 68.338 K, in pri šolskih zgradbah 12.000 K, vsa potrebščina pri ljudskem šolstvu tedaj 1.016.254 K.

Ker znaša vsa potrebščina pri deželnem zakladu 3.056.259 K, spada tretjina vse deželne potrebščine na ljudsko šolstvo.

Ker je pri deželnem zakladu pri obstoječih prikladah že itak primanjkljaja nad 60.000 K, bi se morala 40% naklada na neposredne davke, katera znaša 1.294.361

kron, prav izdatno izvišati, ako bi se hotelo prošnjam učiteljstva kolikaj vstreči. Šolska potrebščina bi v kratkem absorbirala vsa 40% naklado na vse direktne davke.

Uvidelo se bode, da dežela pri teh okolščinah ne more vstreči vsem upravičenim željam, in da se moramo resno vprašati, ako nismo že prišli do mesta, da si rečemo: do tu in ne dalje.

Naše šolstvo se je v poslednjih 30 letih po vpeljavi državnega šolskega zakona z dne 14. maja 1869. I. nepričakovano močno razvilo, s tem so pa tudi stroški ogromno narasli. Dočim je pred 24 leti znašala potrebščina okoli 400.000 K, znaša že sedaj nad 1.000.000 K, državni donesek pa svotico 4344 K!

Gibanje ljudskega in meščanskega učiteljstva v celi državi kaže na to, da ministrstvo temu važnemu vprašanju nasproti ne bode moglo več ostati pasivno, ampak da bode morala država priti na pomoč deželam. Posebno revnejšim deželam ni mogoče dati učiteljem tega, kar je država dala svojim uradnikom in profesorjem, ter morajo večkrat odklanjati tudi opravljene zahteve.

Za našo deželo bode prihodnje leto pravo kritično leto, zlasti ako bode treba s 1. januarjem 1. 1901 pričeti vračati državi potresno posojilo 1.000.000 K z obrestmi vred, in ako izgubimo še deželno naklado na žganje, katera je lansko leto znašala 868.000 K.

Finančni odsek tedaj tudi glede petletnic in stanarin za sedaj ne more nasvetovati nikakega poviška, dokler se ne pokaže tudi finančni efekt letos sklenjenega pokojninskega zakona, ter predlaga:

„Deželni zbor skleni:

1. Poročilo deželnega odbora o peticiji slovenskega učiteljskega društva za izboljšanje gmotnega stanja kranjskega učiteljstva (priloga 35.) se jemlje na znanje.

2. Deželnemu odboru se nalaga, da uvažuje vprašanje, kako in v koliki meri bi se moglo učiteljstvu izvišati petletnice in podeliti stanarine, da se preveč ne obremenjuje deželni zaklad.

LISTEK.

Avskultant Hren.

Spisal Iv. P.

Albina, hčerka gospe Novakove, vdove pred desetimi leti umrlega kancelista, je bila prav navadna gospodična. In če pravim navadna, hočem reči, da ni bilo na nji nič posebnega ter se ni niti po najmanjši stvari odlikovala od tistih milijonov bitij, katerim vsem pravimo gospodične. Niti hibe, niti prednosti ni bilo take na nji, da bi jo bilo to delalo vsaj malo drugačno, kakor so druge. Lepa tudi ni bila, niti grda, vse prav tako, kakor druge gospodične. Dve leti je hodila v učiteljsko pripravnico, potem je „radi boleznii“ izostala in čakala. To se pravi, materi je „pomagala“.

Dospela je v dvajseto leto in takrat se je seznanila z gospodom c. kr. avskultantom.

Kje, kdaj in kako se je bil z njo spoznal avskultant Hren, ne vem, a prisegel bi, da na kakem plesu, kjer je bil morda slučajno slabe volje, kar ga je dovedlo do tega, da jo je zabaval. In ona ga

je seznanila s svojo materjo, obe sta ga povabili domov, on se je temu odzval, skratka: avskultant Dominik Hren je zahajal k Novakovim, kadar ni imel važnejšega opravka.

Avskultant Dominik Hren je bil tudi povsem vsakdanja prikazen, niti lep, niti grd, niti posebno pameten, pa tudi ne izredno neumen. Da, niti idealen ni bil navzlic svoji mladosti! Oj, kako bi mu bil hvaležen, če bi mogel kaj takega trditi o njem z mirno vestjo! Saj je vendar tako lepo videti živega idealnega človeka.

Torej avskultant Hren je zahajal prav pogosto k Novakovim, kjer je bil vselej prav ljubeznivo vzprejet. Časih je pil kavo, časih čokolado, časih pa vino, kar mu je najbolj ugajalo.

In to pogosto zahajanje k Novakovim so bližnji sosedje bistrovidno opazili in si na glas med seboj pripovedovali, dasi niso vedeli nič posebnega...

Opazke so pa le delali. Take skrivnostne, tako s pomežikujočimi očmi.

Dogodilo pa se je še nekaj družega, nekaj posebnega.

Albina je začutila v sebi nekaj kakor ljubezen do gospoda avskultanta. To ni bil sicer slučaj, ker je bila že stara dvajset

let, Hren pa bo že v kratkem adjunkt. Slučaj je pa zopet to, da se ni dalo prav nič določiti, niti od daleč ne, če je gospod avskultant tudi kaj zaljubljen v gospodično Albino. Niti gospa mamá ni mogla tega prav za trdno dognati.

Nekaj pa je že moralo biti, ker je tako pogosto zahajal, — ali zakaj ni nikdar o tem govoril? Ni-li to res čudno? — To bi bil prav lahko storil, in ne le enkrat. Saj sta mu ponujali obe priliko za to; mamá se je večkrat pravočasno odstranila, Albina pa se je napravila včasih posebno ljubeznivo. A nikdar ni črnil besedice o tem. Res, čudno, jako čudno!

Oj, kolikrat je bilo že kakor nalašč za to ustvarjeno naključje, da sta bila sama v sobi... časih je bilo že mračno... niti sram bi ga ne bilo moglo biti, če je še tako boječ in neroden... In kako se mu je smejala, zapeljivo, mikavno, vablivo, že po tem bi moral spoznati, kako ga ljubi Albina, da trpi radi njega... Včasih je sama napeljevala na kak poetičen pogovor... tudi se ji je že zdelo, da se pravi na nekaj... Vsak hip je pričakovala, da ji pove, da jo že dolgo, dolgo... prav tako se ji je smejal... sedaj je važno odprl usta... oh, kako ji je srce

silno bilo... tudi potrebno rdečico je že imela na polnih licih... kar je spregovoril kaj takega, kar ni spadalo k stvari. In takrat se je jezila Albina.

Vsak dan je pričakovala, da ji pove Hren, kar mu teži srce, pa še vedno nič!

Kaj vse so že ljudje govorili, in ona si je želela, da bi bila vsaj petinka tega prijetna resnica! A še tega ne! Oh, saj vendar ni tak tepec? Nekaj se mora le poskusiti...

Nekega dne pa je po njegovem odhodu povedala materi, da ji še do danes ni nič o tem omenil, dasi o tem že pol mesta govori. Gospa Novakova je to vzela molčé na znanje, pogledala debelo, takoj pa sklenila, da mora sama urediti to stvar.

Drugi dan, ko je zopet prišel gospod avskultant Hren kakor obično na posete, je morala napraviti Albina materi tak slučaj, kakoršne je ona že večkrat uživala doslej. Morala je namreč iz sobe, da sta bila avskultant in mamá sama.

In skrbna mama je po velikih ovinkih prišla stvari končno na sredo.

„Oprostite, gospod Hren,“ je začela, „da Vas s tem nadlegujem, ali moja materina dolžnost mi to veleva. Saj veste, kako morajo dandanašnji stariši skrbeti za

3. Da se z utemeljeno prošnjo, v kateri je izkazati razvoj in potrebnost ljudskega šolstva v poslednjih 30 letih, obrne do c. kr. vlade, da dovoli deželi primeren prispevek, oziroma odstopi deželi del državnih dohodkov v delno pokritje vedno raztoče potrebščine pri normalno-šolskem zakladu.

V Ljubljani, 18. maja.

Proti češki obstrukciji.

Nemška narodna in nemška napredna stranka sta se včeraj posvetovali, na kakšen način naj bi nastopili proti češki obstrukciji. Nemška narodna stranka se je izrekla proti vsakršni izpremembi državnoborskega pravilnika; pač pa je stranka pripravljena podpirati desničarske stranke v tem, da bo mogel parlament zopet redno poslovati. Nemška napredna stranka je izrazila svoj dvom, da bi hotele desničarske stranke resno postaviti se proti obstrukciji. Stranka meni, da je dolžnost desnice, da najde sredstvo proti obstrukciji, pripravljena pa je podpirati desnico v boju proti obstrukciji s tem, da se bodo uvedle dolgotrajne seje. Čehi so imeli z antisemiti posvetovanje radi postopanja glede obrtne novele. Antisemitje bi radi, da bi Mladochi obstrukcijo proti obrtni noveli opustili, a Čehi so menda to željo odklonili in bodo tudi proti obrtni noveli obstruirali. Boj proti obstrukciji se more začeti šele po binkošnih, to je po zaključku delegacijskega zasedanja.

Tožbe bosenskih Mohamedancev.

Deputacija bosenskih Mohamedancev je prišla v Budimpešto pritožiti se proti vladi ministra Kallaya, ki zavira njihova kulturna stremeljenja. Mohamedanci so izdelali statut, ki naj bi zaviral izseljevanje mohamedancev ter ščitil interese Mohamedanske vere in šole. Kallay pa je hotel s kaznimi in upokojenjem raznih mohamedanskih uradnikov Mohamedance primorati, da bi statut umaknili. Zlasti baron Pittner je velik nasprotnik Mohamedancev. Razpustil je njihovo dobrotno društvo v Mostarju, društveno imetje pa je razdelil med svoje kreature. Tudi proti nadškofu Stadlerju so se pritožili Mohamedanci, da dela proti njihovi veri ter jih z denarjem, zvižajo in silo spreminja v Hrvate in katoličane. Katoliški otroški zavodi delajo baje siloma katoličane, da celo ropajo mohamedanske otroke! „Budap. Hirlap“ trdi, da se je izrekla mohamedanska deputacija ostro proti hrvatski propagandi ter izrekla željo, da bi gospodovali Bosni in Hercegovini — Madjari. Hrvatski listi zatrjujejo, da je to pač dostavil „Budap. Hirlap“ sam, ker to je samo pobožna želja Madjarov.

Razpust italijanske zbornice.

Kakor v avstrijski zbornici radi jezikovnih naredeb, kakor v nemški zbornici radi lex Heinze, prav tako imajo tudi v italijanski zbornici obstrukcijo in sicer radi vladnih predlogov, ki so obrnjeni proti svobodi shodov in časopisja. Vlada in njena večina sta izpremenila parlamentarni pravilnik, da bi imel predsednik večjo disciplinarno oblast in da bi mogli obstrukcio-

niste lažje strahovati. Toda že v prvi seji se je izkazalo, da obstrukciji tudi z novim pravilnikom ni možno do živoga. Govori se tudi, da predsednik Colombo ni hotel rabiti skrajnih sredstev proti obstrukcionistom. Zategadelj je vlada zasedanje do 22. t. m. odgodila, takrat pa ga bo definitivno zaključila in parlament razpustila. Nove volitve se bodo izvršile 10. in 17. junija, 22. junija bo že prva seja. Vlada upa, da ji bo nova zbornica votirala 6mesečni budgetni provizorij še pred koncem junija, da pojde potem na počitnice. Vlada je trdno prepričana, da glavni obstrukcionisti ne bodo več voljeni, da se število Zanardelliancev znatno zmanjša. Če se le ne moti!

Vojna v Južni Afriki.

Čim dalje bolj se utrjuje sum, da Mafeking ni padel. Reuterjev „Office“ poroča 25. t. m. iz Pretorije: Uradno vojno poročilo javlja: Zavezne čete so naskočile in osvojile v soboto jutraj forte v Mafekingu, toda v noči od sobote na nedeljo so bile čete obkoljene ter so izgubile, kolikor je znano doslej, 7 mrtvih, 17 ranjencev in več ujetnikov. Kakor se poroča, se je predstraža od juga prihajajoče pomožne vojske Angležev zopet umaknila. V terek pa je došlo iz Pretorije poročilo, da se boj za Mafeking nadaljuje. Vsekakor so zasedli in požgali Buri kaferski oddelek mesta, ali so se morali končno umakniti, ni znano. List „Argus“ je prinesel iz Laureza Marqueza brzovjavo, da je vdrl v Mafeking burski poveljnik Elogg. Angleži so mu ubili 17 mož ter ujeli njega in 90 drugih Burav. — Iz Laureza Marqueza se nadalje poroča, da je bil 15. t. m. pri Kraalpanu, 32 milj južno od Mafekinga boj. — Maršal Roberts poroča 17. t. m., da je general Hunter vdrl v Transvaal in stoji deset milj od Kristianije. General Methuen je prišel 12 milj dalje proti Abstardterju. Druga brzovjavo Roberta pa javlja, da je Hunter Kristianijo brez odpora že zasedel. — Iz vzhodnje strani bojišča pa se poroča, da je dospel general Rundle do Mequatlingsneka ter ga zasedel. Tudi Ladybrand so zasedle bajé yeormanske čete Angležev. General Buller pa poroča iz Danhauserja: Moje predstraže so menda dospеле do New. Castla. Peta divizija stoji med Dundeejem in Glencosem, ter popravlja železniško prog. General Botha je zapustil Kronstad v petek z 8000 možmi in 20 topovi; s seboj pa je vzel 40.000 funtov sterlingov in ogromno živil. Angleži se jeze, da ni dospel French par ur prej v Kronstad, da bi bil vzel Burum vse njihove zaklade. French je bil v Kronstadu namreč že v petek zvečer. Generalu Carringtonu, ki prodira od Beire proti Mafekingu, pa se ne godi dobro. Pri Bamboou mu je poginilo mnogo konj. Kraj je ondi jako nezdrav in mnogo vojakov je obolelo.

V Sarajevo!

(Dopis.)

Slovenci napredujejo!

Znano nam je, kako hude boje bojujejo Slovenci ob vseh mejah, razun hrvaške, znano nam je, v koliki nevarnosti so Slo-

vorila, kakor bi hotela dati avskultantu priliko, da bi segel s kako primerno izjavo vmes. Oj, kako bi bilo na mestu, če bi bil dejal takrat tako „sveto“ ogorčen, primerno in spodobno razburjen, da misli „resno in pošteno!“ In če bi se bil potem še nekoliko raztogotil nad zlobnimi, hinavskimi jeziki, to bi se ji razširilo sroe, takoj bi poklicala Albino in obema bi bila podelila svoj materinski blagoslov.

A ta hudomušni Hren je dosledno po-gažal najlepše trenutke svojega življenja. In zategadelj je ta neomikanec še vedno molčal! Še zakašljaj ni ali pa vsaj kihnil, da bi bil tako spodobno premočil mučno tišino.

Zato pa je gospa Novakova zopet nadaljevala:

„Kar pa mi je najtežje na vsej z-devi, je to, — in jaz mislim, da Vam že smem zaupati, za značajnega, poštenega sem Vas še vedno imela, — da je rahlo-čutno dekletce v Vas resno zaljubljeno. To mi provzroča skrbi in ne vem, kako se bo to završilo. To me je tudi tako dolgo zadrževalo, da Vam nisem že prej povedala, ker se mi je Albina smilila. Oh, saj veste, kako imamo matere otroke rade...“

Tu se je gospa Novakova silila v primeren jok, napeto je poslušala, kaj bo Hren na to odgovoril.

venci v Istri, v Trstu, na Goriškem, Koroskem in Štajerskem; vemo, da na mnogih mejnih črtah ljuti sovragi slovenske krvi in slovenskega jezika zmagovito prodirajo proti središču slovenskih pokrajin; vse to vemo in tudi to nam ni neznano, kako so nam naklonjeni tisti krogi, katerih sveta dolžnost bi bila, da se za naš razvoj takisto brinejo, kakor za razvoj drugih srečnejših, močnejših in bogatejših naših sodržavljancev. Dobro vemo, kako nam vlada pravico deli, saj skrbi dan za dnevom prav vestno, da tega ne pozabimo. Če kateri narod — sme po vsej pravici slovenski narod trditi: „Kar imamo, je naše; na naših tleh je vzrastlo, na tleh, gnojenih s srčno krvjo, z narodno ljubeznijo, s požrtvovalnostjo in vstrajnostjo; plod je to našega dela, našega truda, naših žuljev in našega uma.“ Vse se je združilo, da uniči uspeh naših naporov in žrtev. V nikaki razmeri ni naš napredek z muko, ki smo jo prestali, z žrtvami najboljših sil, časa, zdravja in denarja, katere so nam absorbirale politične borbe z našimi ljubeznjivimi narodnimi nasprotniki in raznimi „očetovskimi“ vladami, katere so bile več ali manj vse v tem složne, da zahteva državna modrost, in da ima država dolžnost, ovirati Slovence ne samo v političnih težnjah in ravnopravnosti z drugimi državljani, temuč tudi v njihovih kulturnih prizadevanjih. Bog jim grehe oprostí vsem tem državnikom in vsem njihovim svetovalcem in pomočnikom, — nam ni mogoče ugodno sodbo izreči o njih modrosti, ker nam nikdar ni bilo jasno, in nam še zdaj ni, kaka nevarnost za državo bi bil politični in kulturni napredek nadarjenega in do skrajnosti lojalnega — da, prelojalnega — naroda slovenskega!

Pa pustimo to — ni nam namen iskati in razmatrati vzrokov, iz katerih menijo odločujoči krogi, da morajo vsako gibanje Slovencev, če prav ne prestopa mej ustave in zakonov, energično zavirati in zatirati, kakor se protipostavno in naravnost revolucionarno gibanje nemške in laške irredente skoro nikdar ne ovira in ne zatira. Mi smo hoteli le reči, da Slovenci v kljub vsem raznovrstnim oviram vendarle napredujejo, če prav počasi.

Da, Slovenci napredujejo!

Vam, ki ste v slovenski domovini, ta napredek, ki ne dela skokov, in ki ni v razmerji z napani rodoljubnih mož, kateri se leta in leta zanj bore, ni tako očiten, kakor slovenskemu rojaku, ki prihaja v svojo domovino le v večjih presledkih ter nekdanje razmere primerja z današnjimi. Brez dvoma ta opazi, da ima slovenščina ipak večjo veljavo bodisi v uradu ali v šoli, in javnosti ali zasebnih krogih, na cesti ali v koncertni dvorani, pri železnici ali pošti, kakor ga je imela, recimo, še pred desetimi leti. Takisto je resnično, da iz literarnih in umetniških produktov vedno bolj izginjajo znamenja poskusov in diletantstva.

Da, Slovenci napredujejo!

Najočitnejši je pa menda društveni in socialni napredek Slovencev. Naj se sodi o svrhi tega ali onega združevanja

In avskultant je odgovoril, rekoč:

„Milostljiva, nikdar mi ni na kraj misli hodilo, da bi v Vaši gospodični hčerki vzbudil le količjak ljubezni, če se je to res zgodilo, ni moja krivda, verujte, da ne. Kar se pa tiče zlobnih jezikov, te takoj lahko zavežem. K Vam nisem zahajal z nikakim posebnim namenom, ampak edino le radi tega, ker sem bil prijazen povabljen in vsprejet. Da pa Vam ne bodem poslej nakopaval milostljiva gospa, sramote, izostanim odsihdno popolnoma, ker mi je Vaša in Vaše gospodične hčerke čast prav zelo na srcu. Oprostite torej!“

Ročno je prijel klobuk, se poklonil niti najmanje vznemirjen in naglo izginil skozi vrata.

Gospa Novakova ni še nikdar v življenju gledala tako čudno... Vsa rudeča je bila v lica, in ko je stopila Albina zopet v sobo, je dejala ostro: „Tako, — sedaj boš imela mir pred tem tepcem! Pokazala sem mu vrata, da se ne povrne nikdar več!“

In Hrena ni bilo res nikdar več k Novakovim. Par tednov kasneje je postal adjunkt v nekem drugem kraju, k Novakovim pa zahaja sedaj novi avskultant Bogomir Muha...

kakorkoli, to se ne da tajiti, da s številom društev in družb samozavest slovenskega ljudstva raste. Združevanje, bilo kakoršno koli, množi inteligencijo in krepi ponos.

Napredek Slovencev je viden tudi v tem, da se ne združujejo le doma, temuč tudi v drugih deželah in mestih. Svoja društva in klube imajo Slovenci v Gradcu, na Dunaju, v Pragi, v Ameriki itd.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. maja.

— Pri današnji dopolnilni volitvi I. volilnega razreda v mestni zbor so bili izvoljeni od prišlih 167 volilcev, in so dobili glasov gospodje: Gogola Ivan 166, Velkoverh Ivan 166, Žužek Fran 165, Dejak Ivan 162, dr. Staré Josip 149.

— Zgradba električne železnice v Ljubljani se je zakasnila in to po krivdi železniškega ministrstva. Komisija za pregled trase se je sicer soglasno izrekla za podelitev koncesije in tudi zastopnik ministrstva je glasoval za podelitev, ali stvar se je morala predložiti ministrstvu ker je zgradbi železnice ugovarjal g. Friedrich kot lastnik hiše na mestnem trgu, v kateri se nahaja neka gostilna. Ko bi g. Friedrich ne bil ugovarjal, bi bila komisija v smislu zakona kar sama podelila koncesijo. Z ozirom na to, da se je vsled ugovora g. Friedricha vsa zadeva zavlekla se nam zdi umestno, da povemo, kako je rečeni gospod utemeljeval svoj ugovor zoper zgradbo železnice. Ugovarjal je vsled tega, ker bi potem baje ne mogel skladati sodov z vinom za svojo gostilno. Gosp. Friedrich sicer tudi sedaj, ko ni električne železnice, ne sme po dnevi skladati sodov, ker bi to ves promet zadržalo, ponoči jih bo pa lahko skladal tudi pozneje, ko bo zgrajena električna železnica, ker ta ponoči ne bo vozila, a ugovarjal je vzlic temu zgradbi, dasi je pač lahko mislil, da bo ta ali oni smatral njegovo postopanje zgolj za nagajivost. Kakor rečeno, leži zdaj stvar pri ministrstvu, kjer morajo imeti hude skrbi. kako bo de izhajala Friedrichova gostilna, ker toliko časa ne dajo koncesije. Firma Siemens & Halske je vzlic temu že naročila ves material tako, da začne lahko takoj z zgradbo, čim dobi koncesijo.

— I. Društvo hišnih posestnikov v Ljubljani. Predavanje društvenega odbornika dr. Gregoriča o gospodarskem položaju hišnega posestva v Ljubljani na shodu dne 12. aprila t. l. se je tiskalo in ga dobe društveniki v slovenskem in nemškem jeziku brezplačno v pisarni društva.

— V. dirka slov. biciklistov „Ljubljana“. Tudi za to dirko se je zglasilo veliko tukajšnjih in zunanjih dirkačev, tri hrvaška društva so brzovjavnim potom naznanila svoje dirkače. Prosimo sl. občinstvo, da blagovoli to dirko v obilnem številu počastiti, ker dirkač ima veselje dirkati le potem, če je veliko gledalcev in le oziraje se na to, so se cene tako znatno znižale. — Ustopnice se dobivajo v trafiki gospe Šešarek v Šelenburgovih ulicah. Istotam se bodo dobili od jutri popoldne naprej programi po 20 h. Darila so razpostavljena v izložbi g. Gričarja in Mejača. Gospodje funkcionarji se pa uljudno prosijo, da pridejo jutri zvečer na dirkališče, ker se vrši glavna poskušnja.

— Reklama za naš list. Te dni so se delavke v tobačni tovarni kar trgale za naš list in ga danes tudi prav pridno prebirale. In, glej si, ogromna večina vseh delavk je prav privoščila trojalskim tovaršicam tisto lekcijo, katero smo jim dali, za njih predrzni napad. Dotične prizadete delavke naj se za to lekcijo posebno zahvalijo pri gosp. M. Odkar je ta odskočil iz narodne stranke in postal pristaš „Dihurja“ in „Slovenca“, ima naš list posebno v želodcu. Tudi zdaj je on, ki je gotovo najbolj krut uradnik v celi tovarni, zgolj iz strankarskega sovraštva in nikakor ne iz naklonjenosti do delavk vtaknil svoj častiti nos v stvar, ki ga čisto nič ne briga. Pri tej priliki si dovoljujemo izreči tudi mnenje, naj gosp. M., kadar bo hotel zopet pisati za „Slovenca“ zbira potrebne informacije zunaj urada, kajti država ga plačuje samo za to, da v tobačni tovarni opravlja svojo službo, ne pa da zbira informacije za notice v „Slovenca“. Če hoče ta gospod, da mu še katero zagodemo, naj se le oglasi. Građiva imamo toliko v

otroke; dandanes, ko je toliko nevoščljivosti na svetu. Jaz Vam sicer ne morem ničesar očitati in Vam tudi nimam kaj, ampak tako radi družih, radi ljudskih govoric bi rada, to se pravi... res, no, želela... kako bi že dejala... saj veste, kako je to neprijetno... in čas je, da se uravnava... sicer pa me menda razumete?”

In ljubeznivo se je nasmehnila...

Avskultant Hren pa je zrl gospo Novakovo nekaj trenutkov osupel v obraz.

„Ne razumem, milostljiva, res, da ne razumem.“

— no, no, res Vam nimam ničesar reči, celo nasprotno, ugajate mi, res prav vseč ste mi, v vsakem oziru ste mi po volji. Ali radi Albine mi je, saj veste, edina hčerka moja, moje vse, kar imam... in ljudje... oh, saj jih poznate... in prav neljubo bi mi bilo, če bi kaj neprimerne govornili o Vas in moji hčerki... dasi ni nič na tem.“

Gospodu avskultantu se je pričelo daniti. A zmotiti je ni hotel z najmanjšo opomnjo.

— to pa že vem, da govore o Vas, da imate ljubavno razmerje z Albino... in take reči... dasi ne morem verjeti, da mislite resnico...“

To je gospa Novakova zelo počasi go-

zalogi, da mu bo gotovo prešla volja, delati za naš list reklamo.

— **Himen.** Gosp. Karol Pleiweis, c. kr. notar v Radečah pri Zidanem mostu, se je poročil z gđ. Emo Juvančičevo z Radeč. — Gosp. dr. Andrej Kuhar, c. kr. notar v Žužemberku, se poroči jutri z gđ. Berto pl. Dobnerjevo. Čestitamo!

— **Lawn-Tennis in Igrišče na dirkališču.** Poleg 2 Lawn-Tennis prostorov, ki sta že gotova in se prične redno igranje na njih koj prihodnji teden, je klub napravil še igrišče za takozvano balincanje. S tem je klub ustregel že dolgo časa izraženi želji nekaterih klubovih članov in tako pripomogel, da bodo imeli vsi krogi svojo zabavo na dirkališču. Balincanje je zabavna in tudi zdrava igra, ker se človek kakor pri „Lawn-Tennis“ igri vedno giblje. S tema dvema napravama pa je dobilo tudi celo dirkališče za oko mnogo prijatnejšo sliko.

— **Generalni štrajk v Vevčah.** V papirnici v Vevčah je nastal danes splošen štrajk. Nekateri delavci, katerih je vseh skupaj okoli 800, so že včeraj popoldne ustavili delo, danes pa so se jim pridružili tudi vsi drugi. Delavci zahtevajo, naj se določi minimalna mezda na znesek 2 K in naj se odpuste nekateri neprijateljni uradniki. Delavci pravijo, da so ti uradniki postopali z njimi kruto in nepravilno. Razburjenost mej delavci je precej velika, kar kaže okolnost, da so začeli groziti z nasilstvom. Vodstvo papirnice je namreč hotelo vzlic temu, da je nastal štrajk, vzdržati turbine v teku, toda delavci so zagrozili, da prerežejo vse žice za prenos električne sile od Fužin v Vevče, na kar se je vodstvo udalo in ustavilo vse motorje.

— **Organizacija štajerskih trgovcev in obrtnikov.** V ponedeljek, dne 14. t. m. vršil se je v mariborski kazini ustanovni shod trgovskega in obrtnega varstvenega društva za Štajersko, pri katerem so bili izvoljeni sledeči gg. odborniki: Albert Stiger, iz Slovenske Bistrice, Ferdo Scherbaum in Karol Pirchan, iz Maribora, Schulfink in Schrancke, iz Ptuj, Alojzij Walland iz Celja, Konrad Elsbacher iz Laškega trga, Edv. Supanz iz Pristove, Fran Matheis iz Brežic in Josip Schober iz Marbrega.

— **Tamburaški klub „Zvezda“** je svoj, na dan 12. maja določen koncert preložil na binkoštno soboto, to je na dan 2. junija. Koncert se bo vršil v spodnjih kavarniških prostorih „Narodnega doma“. Klub prosi vsa narodna društva, naj se pri prireditvi veselice na to ozirajo.

— **Iz Kamnika se nam piše:** Tukajšnje pevsko društvo „Lira“, ki si je steklo že mnogo zaslug za slovansko pesem, udeležilo se letošnje binkošti slavnosti razvitja zastave bratskega društva „Trebevič“ v Sarajevu po svojem vrlm četverospevu in z zastavo. Zelo umestno bi bilo, ako bi k tej slavnosti na slovanskem jugu, poleg bratov Hrvatov, katerih bode po dosedaj nam znanih poročilih ogromno število, tudi mnogo Slovencev pohitelo, mesto, da bi se vozili tja v nemška mesta, da se osvedočijo o krasni slovanski deželi in vrlm narodu, ki biva ondu. Vožnja iz Ljubljane do Sarajeva in nazaj stala bode za društvenike le 16 K. Toliko v pojasnilo vsem društvom, ki se žele te slavnosti udeležiti. Na mnogobrojno in veselo svidenje v Sarajevu!

— **Čebelarstvo.** Kakor v Preserjih, tako je tudi v Mengšu čebeloreja na visoki stopnji. Prvi roj so imeli v Mengšu že 7. aprila, torej ob času, ko je bilo vreme vedno slabo. Čebelar gosp. Ručigaj dobiva vsled krmljenja s konjakom, za katero se je odločil po večletni skušnj, vedno prav zgodaj prve pomladanske roje, in sicer vedno močne čebele. Kdor želi kaj več izvedeti o tem načinu krmljenja, naj se obrne do njega. Njegov naslov je: I. Ručigaj, gostilničar v Mengšu.

— **Povodenj na Notranjskem.** Vsled vednih nalivov so nastale na Notranjskem na raznih krajih povodnji. Pri Planini je znani log že večinoma preplavljen in je vsled tega nastala znatna škoda, kajti trava je že lepo rasla in obetala znatno košnjo.

— **Nemška učna metoda.** V neki mariborski šoli je učitelj vprašal učence, katero poslopje je v Mariboru najlepše. Ko je učenec rekel, da „Narodni dom“, ga je učitelj obsodil na eno uro zapora, dasi je fantič povedal golo resnico.

— **Čudno-kavallrstvo grofa Stürgkha.** Štajerski grof Stürgkh, večni ministrski kandidat, ki je pri sprejemu delegatov celo cesarja nalagal, se je nekoč vozil na progi Spilfeld-Radgona, kjer je vprašal sprevodnika, če je Slovenec. Ko je sprevodnik to potrdil, dejal je modrokrvni aristokrat kakor kak halodri-razgrajč v graških „čecherlich“: Potem ne dobite od mene napitnine. — Sprevodnik jo je moško posvetil temu klavernemu aristokratu, rekši: Kaj mislite, da bom za Vašo napitnino prodal svojo narodnost?

— **Opuščeno notarsko mesto.** Pravosodno ministrstvo je odredilo, da se drugo notarsko mesto v Ptuj opusti.

— **Goriškim županom** je bil v včerajšnji seji obč. sveta goriškega zopet izvoljen dosedanji lahonski župan dr. Karol Venutti.

— **Lepe razmere.** V slovenskih Barkovljah pri Trstu so dobili v slovenski šoli učenci spričevala v laškem jeziku!

— **Družbe sv. Cirila in Metoda za Istro** občni zbor bo dne 31. maja v Opatiji v prostorih društva „Zora“. Na večer zborovanja priredi pevsko in tamburaško društvo „Lovor“ v istih prostorih koncert z dramatično predstavo in plesom.

— **Na smrt na vislicah** sta bila pri goriškem porotnem sodišču obsojena Ivan Sfiligoj iz Fojane in Anton Battistuta iz Krmina, ker sta 3. decembra l. l. na grozovit način umorila nečega Ivana Bedo. Obravnavi je prisostvovala tudi Sfiligojeva mati, ki se je brez zavestno zgrudila, ko je zaslišala obsodbo sina.

— **Razstava Singerjevih šivalnih strojev,** s katero se združi brezplačen pouk v voženju s temi stroji, se priredi v Ljubljani v mesecu juniju. Razstava bo trajala od 10. junija do 10. julija. Kadar se otvori, bomo o njej kaj več izpregovorili.

— **Za tiste, ki hočejo v Ameriko.** Ministrstvo notranjih del razglašja, da je priseljevanje v Ameriko prepovedano za vse tiste, ki so že pred prihodom sklenili pogodbo, da bodo v kakem gotovem kraju delali. Vsi taki priseljenci se zavrnejo in morajo Ameriko zapustiti. Že to, če je kdo vsled tistih tiskanih vabil, ki se povsod razširjajo, šel v Ameriko, se smatra kot zadosten povod, priseljenca zavrniti. Te določbe se zlasti v zadnjem času s posebno ostroostjo izvršujejo, in opozarjamo na to vse tiste, ki hočejo v Ameriko.

— **Samomor.** Dama, ki se je v noči od 16. na 17. t. m. v hotelu „pri slonu“ zastrupila, je bila prišla dan popred v Ljubljano. Pripeljala se je iz Trsta, kjer je bila pri svoji sestri Vilmi Hemmerle. V sredo zjutraj je še bila na grobu svoje matere in svojega otroka na tržaškem pokopališču. Samomorilka je stara kakih 35 let in omožena. Njen mož, Edvard Unterwalder živi v Lincu. Potniku, s katerim se je peljala od Nabežine skupaj, je pripovedovala, da je hči nekega generala, in da je sedaj drugičkrat omožena. Njen prvi mož je bil nadporočnik. Samomorilko so danes pokopali.

— **Konj splasil se je včeraj popoldne** na Tržaški cesti mesarju in hišnemu posestniku Ivanu Cuzaku. Konj je padel v cestni jarek, a se ni poškodoval. — Na Viču sta se včeraj popoldne splasila konja Franceta Pirca, prevoznika tvornega blaga na Glincah in je eden na nekem ovinku padel in se zadela ob vogel hiše ter si zlomil križ. Pirc je naložil konja in ga pripeljal v klavnico. Mesar Kopač je kupil konja in ga pobil, ko ga je živinozdravnik popred preiskal.

— **Ukradena ura.** Martin Bergant, hlapec pri Zupančiču na Rimski cesti št. 16, in Martin Zgonc, hlapec pri Blumauerju v Kolodvorskih ulicah št. 26, sta 15. t. m. skupaj popivala. Bergant se je tako močno napil, da je obležal v Kolodvorskih ulicah. Drugo jutro se je prebudil na Jankovičevem hlevu in je pogrešil žepno uro. Obdolžil je Martina Zgonca, da mu jo uro ukradel in policija je tega včeraj res prijela. Poizvedbe pa so takoj dognale, da bode storilec neki hlapec, ki je pomagal Jankovičevemu hlapcu Josipu Kovaču spraviti pijanega Berganta na hlev. Tega hlapca je policija izsledila pri Striceljnu in je tam tudi res dobila ukradeno uro, katero je bil tat — Martin Kralj iz Gradišča v kamniškem okraju — skril pod kamenje pri hlevu. Nedolžni Zgonc se je bil na to takoj izpustil, namesto njega pa je prišel v zapor Martin

Kralj, kateremu pa zapori niso več neznan.

— **Izgrad v kavarni.** Danes ponoči so v Kolodvorskih ulicah prevozniki hlapci in čevljarji, ki so prišli iz Albertove kavarne, provzročili velik izgred: Vpili in prepirali so se tako na glas, da so se ljudje v sosednih hišah zbudili in prišli k oknu gledat, kaj se godi na ulici. Mir je nastal šele, ko je prišla policija in je enega razgrajalca aretirala.

— **Čevlje izposodila si je neka Marija Bizjak** pri Mariji Kovačič na sv. Martina cesti št. 18 in je potem pobegnila, dasi je bila obljubila, da jih takoj prinese nazaj, ko bode čevljar njene zašil.

* **Škrofuloza ni tuberkuloza.** „Wiener Mediz. Wochenschrift“ priobčila je članek dr. Degréja, ki se bavi z naravo in zdravljenjem škrofuloze. Degré pobija nazor, da je škrofuloza isto kar tuberkuloza. V oteklinah čiste škrofuloze ni našel nikdar tuberkulovih bakterij. Škrofuloza tvori znane oteklino žlez. Pri tuberkulozi pa obole drugi deli telesa. Škrofuloza nastaja vsled podedovanja, nepovoljnih življenjskih razmer, prehlajenja i. t. d. ter se loteva otrok, ko najbolj raste. Najboljše sredstvo proti škrofulozi je dobra hrana, čist zrak poln vzona — torej blizu iglatih dreves — in jedna kopel. Najboljša kopel je v Darkau-u.

* **Smrt v narkozi.** V Pragi se je pripetila na kirurški kliniki prof. Wolfierja nesreča, da je 16letna Emilija Jelen med operacijo vsled narkoze hipoma umrla. Dekle je imelo srčno hibo.

* **Strašen dogodek.** Iz Lipsije javljajo, da je vdova dr. Sieringa, ki je občevala z najboljšimi krogi, vrgla te dni popoldne svojo hčerko skozi okno v III. nadstropju in skočila še sama na dvorišče. Hči se je ubila, vdova pa smrtno ranila. Vzrok tega čina je neznan.

* **Umorjen oderuh.** V Miskolczu sta umorila dva dolžnika bogatina Emeriha Szörjaja, ker ju je neusmiljeno odiral. Bil je znan oderuh in skopuh. Morilca že imajo.

* **V smrt iz užaljene ljubezni.** V Tasovčici pri Čapljini (Hercegovina) je skočila vaška krasotica 21letna Stanka Lečić v naraslo Neretvo in utonila vpricho matere. Imela je ljubezensko zvezo s finančnim stražnikom, ki pa jo je zapustil, ko je postal nadstražnik. Tudi mati je hotela skočiti za hčerko, a ljudje so to preprečili.

* **Krüger pri prorokovalki.** „Times“ javlja, da je šel burski predsednik Krüger k mladi holandski somnabuli, ki mu je prorokovala, da se sklene mir med Buri in Angleži 14. junija t. l. in da bo tri mesece pozneje Krüger — umrl. Krüger je bil baje vsled tega prorokovanja sila prestrašen. Bržčas pa si je izmislil vse list „Times“!

* **Devet ljudi umoril.** Posestnik Angelio Menci v Castioncellu je sicer dober človek, a epileptik. Tedaj postane hipoma blazen, toda par ur nato je zopet zdrav. Pred meseci se je oženil v drugič, in žena bi v kratkem rodila. Minole dni pa je bil otožen in zamišljen, njegovi so torej vedeli, da bo imel epileptične napade. In res, te dni je ponoči vstal, vzela sekuro in svojo ženo razsekal. Potem je ubil svoje tri otroke iz prvega zakona. Razbil jim je črepinje. Potem je odsekal tasto in tašči glavo. A krvi mu še ni bilo dovolj. Šel je v hlev, ubil tri krave in mulo. Trupla je pometal v vodnjak. Nato je zažgal hišo. Ko so sosedje prihitali na pomoč, jih je sprejel s puško v roki in dva ustrelil. Druzega dne so ga našli mirno spečega na pokopališču.

* **Francosko pisateljico Gyp odvedli.** Bivša ljubica pokojnega Faureja pisateljica Gyp (grofica Martel) je iznenadila Parižane z romanom, katerega je — baje! — sama doživela. Na dan zadnjih volitev so jo zgrabili baje trije gospodje z zastrtimi obrazi ter jo odpeljali iz Pariza v neko neznano vilo. Tam so jo zaprli v sobo, kjer je bila samo postelj. Grofica pa je vrgla žimnico skozi okno, napravila iz rjuh vrvi in se rešila. Blodila je vso noč po okolici; ker je bila lačna, je jedla surovo repo ter se vrnila konečno vsa raztrgana v Pariz. Tega romana pa ji noče skoraj nihče verjeti, ker je — izmišljen. Grofica trdi namreč, da so jo odvedli Dreyfusardi ter se to proti svobodomiselnim strankam seveda izrablja. Grofica Martel je histerična ženska, ki je zaslovela s svojimi romani iz življenja pariških politikov in prvih aristokratov.

* **Babilonski stolp v Newyorku.** Američane že dolgo časa boli, da so jih Francozi prekosili s svojo najvišjo zgradbo, z Eifflovim stolpom, ki je najvišji na svetu in ima poleg tega tudi praktično vrednost, kajti na stolpu so kavarne, gostilne in dr. Zategadelj hočejo sezidati Američani hišo, z — 200 nadstropji. Vsako nadstropje bo 4-25 m visoko. Temelj bo obsegal 12 000 m² ter bo debel 5 m. V tej nečuvno ogromni stavbi bo 100.000 prodajalnic, lekarn, brivnic, dve gledališči, plesišče, kavarne itd. V tej stavbi bo moglo stanovati do 400.000 duš. Prostora bi imeli torej v njej skoro vsi prebivalci kranjske dežele. Vsa stavba bo iz železa.

* **Francoski brzi poštni parnik „La Gascogne“** ki je dne 3. maja odplul iz Havra, je dne 13. maja ob 11 uri zvečer nepoškodovan dospel v New York. Vožnja traja 8 dni.

* **Poštni parnik „Westernland“** „Red Star Linije“ v Antverpah je dospel, kakor se nam brzojavno poroča, dne 16. maja nepoškodovan v New York.

Književnost

— **„Glasbena Zora“**, št. 5. II. letnik ima to-le vsebino: O bistvu molovega tonovskega načina. Spisal Danilo Fajgelj. — Koncerti: Kamniški salonski orkester. — Jan Kubelik. — Novomeškemu g. anonimusu. — Opazka k pesmi „Prememba“. — Hrv. pev. društvo „Trebevič“. V glasbeni prilogi: Pevskemu zboru goriškega Sokola. Domu in ljubezni. Besede Eng. Ganglove. Uglasbil za moški zbor Danilo Fajgelj. — Prememba. Uglasbil za mešani zbor dr. Benj. Ipavec. — Zvona na gori. Za moški zbor uglasil Fr. Ferjančič. — Iz mojih pesmi Štev. 5. Za klavir uglasil Jos. Procházka.

— **Govori poslanca dr. Franka Potočnjaka**, katere je imel v deželnem zboru kraljevine Hrvatske, Slavonije in Dalmacije v sejah CVIII.—CXLIX. l. 1899—1900. Po stenografskih zapiskih. — Zagreb 1900. V komisiji Lav. Hartmanna (Kugli i Deutsch). Lastna založba 220 str. Cena 3 krome. Poslanec dr. Potočnjak je izdal te svoje izvrstne govore, da dokaže svojim volilcem, kako napačno so poročali o njih nekateri nasprotni listi. Ta knjiga pa je tudi dokaz izredne marljivosti in duhovitosti dr. Potočnjaka.

— **Slovenske himne** so izšle skupno v malem zvesku, ki ga je izdala praška tiskarna Fr. Šimačka za ceno 20 v. Poleg originalnega teksta je tudi češki prevod. Razen tega je dostavljeno povsod številno ljudi vsakega posameznega slovanskega naroda. Himne pa so tele: Bože, carja brani! (Ruska.) — Šče ne vmerla Ukrajina! (Maloruska.) — Bože poč Polke... (Polska.) — Z dymem požarów... (Polska.) — Jeszcze Polska nie zginęła... (Polska.) — Kde domov můj? (Češka.) — Hej Slovaci! (Slovaška.) — Liepa naša domovino! (Hrovaška.) — Onam, onamo! za brda ona... (Srbska in črnogorska.) — Šumi Marica okrvavena... (Bolgarska.) — Naprej, zastave Slave... (Slovenska.) — Hišče Serbstvo njezhubjene... (Lužicko-srbska.) — Rjana Lužica (Lužicko-srbska.) — Naše Serbstwo z procha stawa... (Lužicko-srbska.) Kdor vzame 10 iztisov, dobi 1 povrh. Naroča se: Tiskarna F. Šimačka, Praha.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 18. maja. Čehi nadaljujejo tudi v današnji seji obstrukcijo. Doslej se čitajo samo interpelacije. Brenovsky je interpeliral, zakaj se ni konfiscirala inozemska brošura „das Lied vom Löwy“, v tem, ko se pridno konfiskujejo tuzemski protizidovski spisi. Čitanje pesmi o Löwyju je obudilo prav viharne veselost. V neki drugi interpelaciji se zopet vpraša, zakaj je bila konfiscirana neka brošura o talmudu. Interpelacija navaja celo brošuro. Bržčas ne pride zbornica niti do peticij, ker hoče predsednik današnje seje že ob treh zaključiti.

Dunaj 18. maja. Poslanska zbornica ne bo imela jutri seje. Prihodnja seja bo šele dne 7. junija, vendar si je predsednik pridržal pravico, da even-

tuelno skliče sejo tudi na dan 1. junija.

Dunaj 18. maja. Parlamentarna komisija desnice ima danes ob pol 3. uri popoldne sejo. Češka parlamentarna komisija se je sešla ob pol 2. uri, da se dogovori, kako stališče naj zavzame. Krščanska zveza se je v posebni resoluciji izrekla za redne parlamentarne razmere. Levičarski listi napadajo danes strastno jugoslovanske poslance, ker so se včeraj absentirali. Storili so to vsled sklepa, da ne bodo sodelovali pri nobenem nasilstvu zoper češko obstrukcijo.

Dunaj 18. maja. Seja železniškega odseka je bila razgnana. Čehi so zahtevali, da se mora odsek prej pečati z vsemi peticijami, kar jih je bilo predloženih, predno se začne baviti z investicijsko predlogo. Zahtevi Čehov je odsek moral ugoditi, toda posvetovanja o peticijah se ni moglo dokončati, ker je nastal tak vihar v odseku, da se je morala seja hipoma zaključiti.

Dunaj 18. maja. Načelnik obrtnega odseka posl. Zallinger razglša, da Čehi niso načeloma proti opustitvi obstrukcije glede novele k obrtnemu zakonu, vsled česar upa, da se ta zadeva parlamentarno dožene.

Rim 18. maja. Parlament je razpuščen. Nove volitve se bodo vršile ali 3. ali 10. junija.

London 18. maja. Prebivalstvo je silno razburjeno zaradi usode Mafekinga, vendar pričakuje, da ne pride v roke Burom.

London 18. maja. General Hunter se nahaja na transvaalskih tleh in je zavzel Christianijo. Buri so se umaknili v Clarkdop. General Methuen je na potu v Horgarg, general Rundle pa je zasedel Mequatlingseck.

London 18. maja. Poroča se, da namerava Krüger z vso državno upravo zapustiti Pretorijo in proglasiti Lydenburg glavnim mestom. Tam da bodo Buri zadnjikrat poskusili, rešiti svojo neodvisnost. Transvaalski državni tajnik Reitz se hoče izseliti v južno Ameriko.

Novi York 18. maja. Lord major je slovesno sprejel bursko deputacijo. Ta je rekla, da je prišla apelirat na sočutje ameriškega ljudstva in prosit, ne da bi šlo za Bure v boj, nego da naj reče Angležem: Stojte!

60.000 kron, 15.000 kron in 12.000 kron so glavni dobitki invalidske zahvalne loterije, kateri se izplačajo v gotovem denarju z 20% odbitkom. S tem opominjamo naše častite čitatelje, da je L. žrebanje nepreklicno dné 19. maja 1900.

Proti zobobolu in gnjilobi zob izborno deluje Melusina ustna in zobna voda utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr. Zaloga vseh preizkušenih zdravil. Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat. Jedina zaloga (10-20) lekarna M. Leustek, Ljubljana Resljeva cesta šte. 1, zraven mešarskega mostu.

Zahvala.

Velečastitemu gospodu župniku Janezu Košmelju, kateri je blagovolil ubožcem občine Begunje darovati smaten snesek 100 K, se najtopleje zahvaljuje (997)

županstvo v Begunjah (Gorenjsko) dné 18. maja 1900. J. Avsenik J. Janc 1. svetovalec. župan.

Zahvala.

Preč. gosp. župnik Janez Košmelj je daroval podpisane gasilnemu društvu 100 K povodom njega imenovanja častnim občanom tukajšnje občine. Za ta velikodušen dar se najtopleje zahvaljuje preč. slavljenču podpisano društvo.

Prostov. gasilno društvo v Begunjah (Gorenjsko), dné 18. maja 1900. Ivan Rakovec B. Zavrl t. č. načelnik. t. č. blagajnik.

Umrli so v Ljubljani:

Dné 15. maja: Hedvika Loboda, sprevodnikova hči, 16 mes. Zaloška cesta št. 7, vnetje sopil. Dné 16. maja: Hermina Boublík, avditorjeva hči, 7 mes., Rimska cesta št. 10, božjast. — Ivan Mallner, hotelir, 56 let, Zaloška cesta št. 11, kap. Fran Božič, poštnega asistenta sin, 3 leta, Bleiweisova cesta št. 7, jetika. — Simon Jahn, umir. uradnik, 68 let, Radeckega cesta št. 20, rak. — Angela Slatnar, gostilničarjeva hči, 17 mes., Gradišče št. 6, vnetje sapnika.

V deželni bolnici:

Dné 14. maja: Ivan Jager, prodajalec pre-moga, 37 let, vnetje možganske mrene. — Fran Viderwol, kajzarjev sin, 3 leta, za opeklinami. — Jakob Garbajs, dninar, 62 let, vnetje sopil. Dné 15. maja: Helena Kordeš, kajzarjeva hči, 11 mes. pljučnica. Dné 16. maja: Marija Velkoverh, posestnikova žena, 40 let, srčna hiba.

Meteorologično poročilo.

Table with columns: Maja, Čas opazovanja, Stanje barometra, Temperatura, Vetrotvi, Nebo, Padavina. Includes data for 17. and 18. maja and average temperature.

Dunajska borza

Table of stock market prices for various securities like Skupni državni dolg, Avstrijska zlatna renta, etc., as of 18. maja 1900.

Pismonoša

ob jednom poštni sluga, neoženjen, 25 do 35 let star, se sprejme pri neki pošti. Prednost imajo tisti, kateri so še v jednaki službi. Ponudbe pod naslovom „F. O. št. 50“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

Četrtil ponatis brošurice „Izgubljeni Bog!“ je izšel in se dobiva v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani komad po 20 vinarjev, po pošti 3 vinarje več.

Spreten pisar

vešč slovenskega, nemškega in hrvatskega jezika, v zemljeknjiznih zadevah popolnoma izurjen, z dobrimi spričevali, išče službe. Nastop takoj. (999-1) Ponudbe na upravnistvo „Slov. Nar.“

Firm. 129. Ges. I. 12/4. Bekanntmachung.

Vom k. k. Landes- als Handelsgerichte Laibach wurde bei der im Register für Gesellschaftsfirmen eingetragenen Firma „k. k. priv. Baumwoll-Spinnerei und Weberei zu Laibach“ 1) die Eintragung der Wiederwahl des bisherigen Directors Wilhelm Krauseneck, Grundbesitzers in Triest, und 2) die Löschung der dem Felix Struppi erteilten Prokura vollzogen.

K. k. Landes- als Handelsgericht Laibach Abth. III., am 14. Mai 1900. (Razglas. C. kr. dež. kot trg. sodišče v Ljubljani je pri firmi „k. k. priv. Baumwoll-Spinnerei und Weberei zu Laibach“ (c. kr. priv. predilnica in tkalnica za pavlovo v Ljubljani), vpisani v registru za družbene firme, 1.) izvršilo vpis zopetne izvolitve dosedanjega ravnatelja Viljela Krausenecka, posestnika v Trstu, in 2.) izbrisalo Feliksnu Struppiju podeljeno prokuro. — C. kr. dež. kot trg. sodišče v Ljubljani, oddelek III., dné 14. maja 1900.) (1003)

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. maja 1900. leta. Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Anase, Isl, Solnograd; čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Klein-Reifing v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osobni vlak v Jesenic. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 15 m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Ausseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osobni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiba, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osobni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz novega mesta in Kočevja. Osobni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)

Oklio. Ges. I. 7/2. C. kr. okrožna sodnja v Rudolfovem, kakor trgovska sodnja, naznanja, da se je pri obstojeci tvrdki „Strel & Jagodič, trgovina z mešanim, galanterijskim in specerijskim blagom, potem z žganimi in opojnimi pijačami v Mokronogu“ v registru za družbene firme vpisal izstop javnega družabnika g. Petra Strela iz imenovane trgovine. (995) C. kr. okrožno sodišče v Rudolfovem odd. III., dné 11. maja 1900.

Adolf Hauptmann v Ljubljani prva kranjska tovarna za oljnate barve, firnež, lak in kit priporoča pleskarjem, stavbinskim in pohištvenim mizarjem, lakirarjem, napisnim in sobnim slikarjem, hišnim posestnikom, zasebnikom itd.: Anilnove barve; Akvarelne barve, mokre in v trdi obliki; Bronze v praških in tekočo bronzovo tinkturo; Brunolin za vpuščanje in barvanje pohištva v naravni lesni barvi; Carbolineum, samo najboljše kakovosti; Kemične barve; Düsseldorfke umetniške oljnate barve v tubah; Emajlove barve, najboljše pleskanje, ki se sme umivati; Zemeljne barve; Façadne barve, pristno apnena, kakor tudi savinjske barve za hišne façade, neprekošene glede trpežnosti; Masno svetlo črnilo „Ferno-lend“, najboljšje črnelo svetlo; Firneže, olja za umetniške slikarje; Fladrove ali lazurne barve; Stedilni odtiskovni papir; Steklarski ali okenjski kit; Sadro (gips), alabaster in stukaturo (za modele in stavbe); Krede, kakor gorska, bolonjska, temeljna, svetlikasta in pisalna krede; Lake za vse domače in obrtne namene; Lake za vozove, pristno angleške (Wm. Harlandt & sin v Londonu), navzlic zvišani cenji še po starih cenah; Laneno olje, samo kranjsko; Laneno-oljnati firnež, izdelan le iz kranjskega lanenega olja; Zidarske čopiče po vsakovrstnih cenah; Slikarske patrone; Slikarsko platno; Orehovo paco, za pacanje lesa mrzlim potom; Oljnate barve v vseh nuancah, tudi v patentnih škatljicah po 1/2, 1, 2 in 5 kg. za preprodajalce; Paleta iz lesa in porcelana; Čopiče za pleskarje, lakirarje, cerkvene, umetniške, napisne in sobne slikarje in mizarje; Siccativ, najboljše sušilo za oljnate barve; Pisalna in kopirna črnila; Smirgov prah za kamnoseke. Špecialitete za pleskanje tal: Jantarjeva talna glazura, momentna talna glazura, talno štedilno voščilo, talno svetlikasto voščilo, talni svetlikasti vosek, krtačni vosek. Prodaja: na debelo in na drobno. Ceniki brezplačno.

Na najvišji ukaz Njeg. c. in kr. apost. Veličanstva. XXXIII. c. kr. drž. loterija za civilne dobrodelne namene tostranske državne polovice. Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dovoljena ima 16.514 dobitkov v gotovem denarju v skupnem znesku 410.200 kron. Glavni dobytek znaša 200.000 kron v gotovini. Žrebanje bode nepreklicno dné 7. junija 1900. Srečka stane 4 krone. Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaji, I., Riemergasse 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrti za kupce se dobé zastopj. Srečke se pošiljajo poštine prosto. Od c. kr. loterijskega dohodninskega ravnateljstva. Oddelek državne loterije. (841-6)

Samo 1 krono za 3 žrebanja. Jutri žrebanje! Glavni dobytek 60.000 kron, 15.000 kron in 12.000 kron v gotovem denarju z 20% odtege. (716-19) Invalidske zahvalne srečke à 1 krono. I. žrebanje: 19. maja 1900. II. žrebanje: 7. julija 1900. III. žrebanje: 10. novembra 1900. Srečke priporoča: J. C. MAYER v Ljubljani. 3krat vsaka srečka lahko zadene!

Registrovana znamka Levova znamka. Ovratniki manšete srajce. Se ne prodaja na drobno! M. Joss & Löwenstein, c. kr. dvor. dobavitelja Praga, VII. (811-3) Se dobivajo v najbolj renomiranih prodajalnicah za moške moderne in platnene blago.